

Abstrakt

Tato disertační práce, nazvaná *Michael Novak a Patrick Buchanan jako významní představitelé současného amerického politického katolicismu*, se zabývá komparací politického myšlení dvou výrazných představitelů současných podob amerického politického katolicismu – neokonzervativce Michaela Novaka a paleokonzervativce Patricka J. Buchanana. Po zmapování kontextu současného amerického politického katolicismu, jeho historického kontextu a současných podob, je komparace Novakova a Buchananova politického myšlení redukována na pět tématických okruhů – otázku demokracie a amerického politického systému, oblast ekonomických otázek, oblast zahraniční politiky, tematiky náboženství a katolicismu a sporu o podstatu konzervatismu. K dosažení cíle práce a k zodpovězení výzkumných otázek je využívána metoda obsahové analýzy děl obou autorů, metoda komparace jejich ideových pozic a taktéž metoda analýzy textů a idejí obou autorů v komparaci s dalšími významnými autory v určených oblastech a v kontextu etablovaných politických teorií. Ze srovnání obou autorů vyplývá, že oba shodně kladou zásadní důraz na náboženský a morální rozměr demokracie, zejména amerického politického systému, neshodnou se však na univerzálním dosahu demokratických ideálů. V oblasti ekonomie jsou zastánci protikladných pohledů – Novak je ekonomický neoliberalista a Buchanan radikální ekonomický nacionalista. Podobně i v oblasti mezinárodních vztahů – Novak je typickým představitelem idealistického neokonzervatismu, Buchanan naopak zastáncem striktního izolacionismu. V oblasti náboženství oba shodně považují křesťanství za základní určující a konstitutivní element USA a západní civilizace, jejich identifikace s hlavním proudem katolicismu je však odlišná – Novaka lze považovat za sice radikálního, ale etablovaného proponenta široce pojaté katolické sociální tradice, Buchanan je díky svému partikularismu, nacionalismu, odmítání principů svobodné tržní ekonomiky a reformem II. vatikánského koncilu katolickému mainstreamu vzdálen, stojí na okraji jeho spektra. V oblasti konzervatismu jsou Novak a Buchanan radikálními a aktivistickými představiteli jeho dvou obtížně slučitelných forem – neokonzervatismu a paleokonzervatismu, které akcentují navzdory společné konzervativní ideové bázi klíčová témata zásadně odlišným způsobem.

Klíčová slova: Michael Novak, Patrick J. Buchanan, americký katolicismus, katolické sociální myšlení, neokonzervatismus, paleokonzervatismus